

แนวคิดการรณรงค์วันตับอักเสบโลก ประจำปี ๒๕๖๔

“Hepatitis can’t wait: โรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ตรวจเร็ว รักษาเร็ว รอไม่ได้”

วันตับอักเสบโลก (World Hepatitis Day) ตามที่องค์การอนามัยโลก (WHO) กำหนดให้ทุกวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ของทุกปี ทั่วโลก ร่วมกันจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักถึงโรคไวรัสตับอักเสบ ตลอดจนสนับสนุนการป้องกัน ตรวจ วินิจฉัย ดูแล และการรักษา ซึ่งในปี ๒๕๖๔ มีแนวคิดรณรงค์ คือ “Hepatitis can’t wait” เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นี้ ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ไม่สามารถรอการดำเนินการต่าง ๆ ได้ ต้องดำเนินการทันทีเพื่อกำจัดโรคไวรัสตับอักเสบบีและซีได้

โรคไวรัสตับอักเสบบีถือเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญทั้งในประเทศไทยและในระดับนานาชาติ องค์การอนามัยโลกได้ ประกาศในที่ประชุมสมัชชาขององค์การอนามัยโลก ให้ประเทศสมาชิกดำเนินการควบคุมป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบีอย่างบูรณาการ และจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาโรคไวรัสตับอักเสบบีอย่างเป็นรูปธรรม จากข้อมูลขององค์การอนามัยโลกพบผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีเรื้อรังทั่วโลก ประมาณ ๒๕๗ ล้านคน และผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีเรื้อรังทั่วโลก ประมาณ ๗๑ ล้านคน และสถานการณ์ในประเทศไทย พบผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีเรื้อรัง ประมาณ ๒.๒ – ๓ ล้านคน (ข้อมูลจากแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคไวรัสตับอักเสบบี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ประมาณ ๘ แสนคน พบมากในประชาชนอายุ ๓๐ ปีขึ้นไป และพบอัตราการเสียชีวิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (ข้อมูลจากแนวทางการกำจัดโรคไวรัสตับอักเสบบี ประเทศไทย) ซึ่งโรคไวรัสตับอักเสบบี มีวัคซีนในการป้องกัน สามารถรักษาได้แต่ไม่หายขาด ส่วนโรคไวรัสตับอักเสบบีไม่มีวัคซีนในการป้องกัน แต่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ด้วยการทานยาต้านไวรัสให้ครบ ๑๒ สัปดาห์

ปี ๒๕๖๔ กรมควบคุมโรค ร่วมกับสมาคมโรคตับแห่งประเทศไทย และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีการขับเคลื่อนสิทธิประโยชน์ความครอบคลุมการตรวจคัดกรองโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ในกลุ่มประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ได้มี มาตรการการกำจัดโรคไวรัสตับอักเสบบี โดยร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการคัดกรองไวรัสตับอักเสบบี ในกลุ่ม ประชาชนทั่วไป ในส่วนมาตรการกำจัดโรคไวรัสตับอักเสบบี ได้ดำเนินโครงการนำร่องการกำจัดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีจากแม่สู่ลูก พร้อมทั้งผลักดันสิทธิประโยชน์ให้ครอบคลุมการตรวจประเมินโรคไวรัสตับอักเสบบีและการให้ยาต้านไวรัสในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ เพื่อป้องกันการถ่ายทอดเชื้อจากแม่สู่ลูกให้ครอบคลุมทั้งประเทศ

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดให้มีการรณรงค์วันตับอักเสบโลก ประจำปี ๒๕๖๔ ระหว่างวันที่ ๑๙ กรกฎาคม – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ โดยเน้นการสื่อสารให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี สร้างความตระหนักในการป้องกันตนเอง และหากมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ให้เข้ารับการคัดกรอง และเข้าสู่ระบบบริการรักษาโดยเร็ว เพื่อป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ภาวะตับแข็ง และโรคมะเร็งตับ ซึ่งประเด็น สื่อสาร ในปี ๒๕๖๔ คือ “Hepatitis can’t wait : โรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ตรวจเร็ว รักษาเร็ว รอไม่ได้”

ไวรัสตับอักเสบบี : มีวัคซีนในการป้องกัน สามารถรักษาได้แต่ไม่หายขาด

การสร้างความรู้ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับโรคไวรัสตับอักเสบบี ให้กับประชาชน ทำให้สามารถประเมินความเสี่ยงของตนเอง ถ้าหากมีพฤติกรรมเสี่ยง ให้เข้าสู่ระบบบริการตรวจคัดกรอง โรคไวรัสตับอักเสบบี โดยเร็ว และที่สำคัญโรคไวรัสตับอักเสบบี มีวัคซีนในการป้องกันโรค สำหรับหญิงตั้งครรภ์ ควรมาฝากครรภ์โดยเร็ว (อายุครรภ์ ๑๒ สัปดาห์) และต้องได้รับการตรวจหาโรคไวรัสตับอักเสบบีทุกราย เพื่อให้แพทย์และ พยาบาลที่ให้การดูแลสามารถกำหนดแนวทางการป้องกันการถ่ายทอดโรคไวรัสตับอักเสบบีจากแม่สู่ลูก ทำให้สามารถลดการ ถ่ายทอดเชื้อจากแม่สู่ลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันได้มีการบรรจุวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี ในแผนการสร้างเสริม

ภูมิคุ้มกันโรคของประเทศไทย ทำให้เด็กแรกเกิดทุกคนได้รับวัคซีนเพื่อป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี แต่สำหรับประชาชนที่เกิดก่อนปี พ.ศ. ๒๕๓๕ และผู้ที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ควรตรวจหาภูมิคุ้มกันโรคไวรัสตับอักเสบบี หากไม่มีภูมิคุ้มกันแนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี ให้ครบชุด จำนวน ๓ เข็ม ทั้งนี้ หากประชาชนรู้ความเสี่ยงของตนเอง เข้าสู่ระบบบริการคัดกรองโดยเร็ว และรับบริการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี จะทำให้ลดจำนวนผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี รายใหม่ได้

ไวรัสตับอักเสบบี : ไม่มีวัคซีนในการป้องกัน แต่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ด้วยการทานยาต้านไวรัสให้ครบ ๑๒ สัปดาห์

โรคไวรัสตับอักเสบบี ไม่มีวัคซีนในการป้องกัน แต่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ด้วยการทานยาต้านไวรัส หากมีความเสี่ยงหรือพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ควรเข้ารับบริการตรวจคัดกรองและรักษาโดยเร็ว ซึ่งรักษาด้วยการใช้ยาต้านไวรัสตับอักเสบบี ที่ครอบคลุมทุกสายพันธุ์ เพียงรับประทานยาต่อเนื่อง เป็นเวลา ๑๒ สัปดาห์ ซึ่งปัจจุบันสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) สนับสนุนการตรวจคัดกรองและการรักษา โรคไวรัสตับอักเสบบี ในกลุ่มผู้มีเชื้อเอชไอวี/เอดส์ และผู้ใช้สารเสพติดโดยวิธีฉีด **ฟรี** ซึ่งประชาชนที่มีความเสี่ยง ประเมินตนเองแล้วว่ามีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ให้เข้ารับบริการตรวจคัดกรอง และรักษาโดยเร็ว เพื่อป้องกันการเกิดโรคตับอักเสбреื้อรัง ตับแข็ง และมะเร็งตับลดการเสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งตับอันเนื่องมาจากโรคไวรัสตับอักเสบบีได้

เนื่องในการรณรงค์วันตับอักเสบบีโลก ปี ๒๕๖๔ (๒๘ กรกฎาคมของทุกปี) นี้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ขอเชิญชวนหน่วยบริการสุขภาพ และองค์กรภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ตลอดจนสื่อมวลชน ร่วมกันรณรงค์ภายใต้แนวคิด

“Hepatitis can’t wait : โรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ตรวจเร็ว รักษาเร็ว รอไม่ได้”

เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักเห็นความสำคัญของโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ในปีนี้ ทัวโลกจึงร่วมกันรณรงค์ให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ตระหนักว่าไม่สามารถรอการดำเนินการต่าง ๆ ได้ ทั้งผู้ที่มีความเสี่ยงและอาจเป็นโรคไวรัสตับอักเสบบีโดยไม่รู้สถานะการติดเชื้อของตนเอง ไม่สามารถรอการตรวจได้ ผู้ป่วยโรคไวรัสตับอักเสบบีไม่สามารถรอการรักษาเพื่อช่วยรักษาชีวิตได้ สตรีตั้งครรภ์ไม่สามารถรอการตรวจคัดกรองและรักษาโรคไวรัสตับอักเสบบีได้ ทารกแรกเกิดไม่สามารถรอการฉีดวัคซีนขณะแรกเกิดได้ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคไวรัสตับอักเสบบี ไม่สามารถรอที่จะยุติการติดยาและเลือกปฏิบัติได้ องค์กรชุมชนไม่สามารถรอการลงทุนที่มากขึ้น รวมถึงผู้มีอำนาจในการตัดสินใจต้องดำเนินการต่าง ๆ โดยทุกกลุ่ม ทุกองค์กรต้องร่วมมือประชาสัมพันธ์ ให้ประเมินความเสี่ยงของตนเองและคนรอบข้างได้ หากมีพฤติกรรมเสี่ยงให้เข้ารับบริการตรวจคัดกรองและการรักษาโรคไวรัสตับอักเสบบีและซีโดยเร็ว นำไปสู่การกำจัดโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ให้หมดไป ภายในปี ๒๕๗๓

กรมควบคุมโรค ได้จัดทำข้อมูลและสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบ Infographic, VDO Clip และ Banner สนับสนุนแก่ภาคีเครือข่ายทั่วประเทศ ดังนี้

ดาวน์โหลดสื่อต้นแบบได้ที่เว็บไซต์กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

<https://ddc.moph.go.th/das>

ขอเชิญร่วมกิจกรรมรณรงค์ได้ทาง Facebook Fan page: กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

